

Het Ethiopië-avontuur van Sher begint vorm te krijgen

Op elke paal zit een werknemer om het plastic folie over de kap te spannen.

Begin juni dit jaar startte Sher met de bouw van een sierteelproject in Ethiopië. Niet om zelf bloemen te telen, maar om volledig ingerichte bedrijven te verhuren. Over een paar weken worden de eerste rozen al gesneden.

Uko Reinders

ureinders@hortipoint.nl

Het eerste bedrijf dat Sher bouwt, en waar over enkele weken de eerste rozen worden gesneden, komt in totaal op 27 ha uit. Dat zijn drie kassen van 9 ha, die worden gehuurd door een Nederlander. In totaal mikt Sher Ethiopia, zoals het bedrijf officieel heet, op een project van 300 ha. Gerrit en Peter Barnhoorn van rozenkwekerij Sher in Kenia zijn voor het project een partnerschap aangegaan met twee andere ondernemers. Dat zijn Dirk Jager, rozenteler in Nederland en Zambia, en Joost van Klink, producent van koelcellen.

In principe is het hele project bestemd voor de verhuur (zie kader 'Volledig ingerichte bedrijven'). Maar als blijkt dat er onvoldoende vraag is, gaat Sher zelf rozen telen. „De bouw gaat hoe dan ook door”, vertelt Peter Barnhoorn. Momenteel is er 45 ha verhuurd aan twee bedrijven. De bouw daarvan zal volgend jaar mei zijn afgerond. Dat betekent dat er per week 1 ha kas wordt gebouwd.

Voor de verhuur van kassen die daarna worden opgeleverd, zijn gesprekken gaande met diverse partijen. „Die hebben serieuze interesse”, stelt Barnhoorn. Het zijn vooral Nederlandse rozentelers, maar er is ook een lelieteler, die zijn teelt ook in Ethiopië wil oppakken. Om te kijken of dat gaat lukken,

lopen er nu een aantal proeven. Dat de rozen er goed groeien, weet Barnhoorn in ieder geval zeker (zie kader 'Iets grotere knop dan in Kenia').

Spreiden van risico

Rozen telen doen Peter en Gerrit Barnhoorn ook al in Kenia, op 250 ha bij Naivasha. Dat roept de vraag op waarom de Barnhoorns in Ethiopië niet zelf de teelt ter hand nemen. „We willen voldoende aandacht aan de bestaande activiteiten blijven geven”, luidt het antwoord.

Dat ze bij het nieuwe project voor Ethiopië hebben gekozen en niet voor Kenia, heeft volgens Barnhoorn onder meer te maken met het spreiden van risico's. De criminaliteit begint in Kenia steeds grotere vormen aan te nemen, terwijl Ethiopië volgens hem juist een betrekkelijk veilig land is.

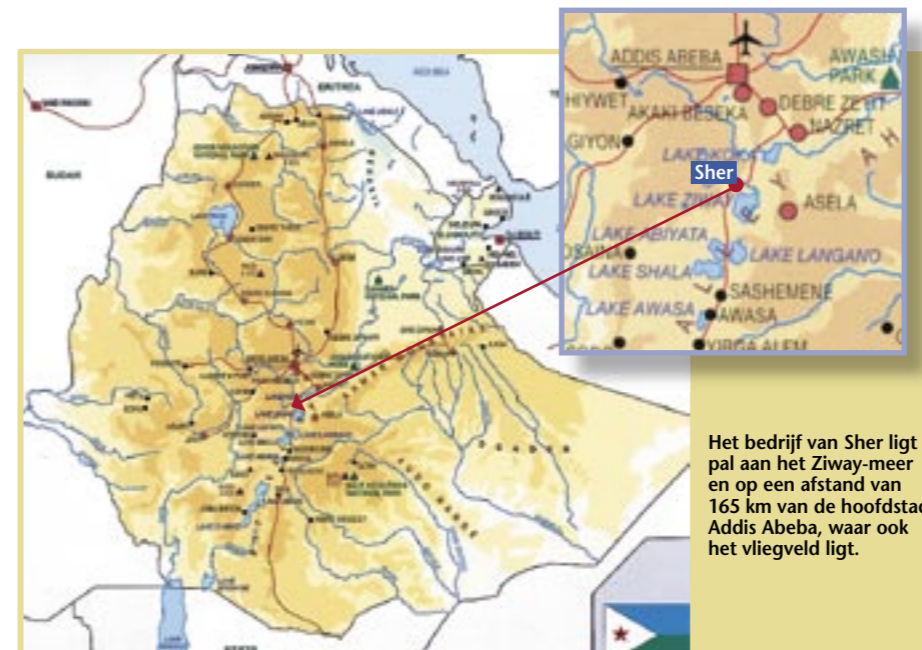
Niet minder belangrijk is dat Ethiopië een gunstig klimaat voor rozen heeft. Zo loopt de regentijd tot en met oktober. De droge tijd daarna, waarin rozen het best gedijen, valt samen met de periode van hogere prijzen in Europa. Kenia kent wat dat betreft ongunstigere seizoenen met een regentijd die tot half december doorloopt, stelt Barnhoorn.

Barnhoorn is door de regering van Ethiopië persoonlijk benaderd om een bedrijf in dat land te beginnen. Enkele jaren geleden heeft de Ethiopische regering zich ten doel gesteld om een bloemenindustrie op poten te zetten, met buurland Kenia als lichtend voorbeeld. Een van de redenen daarvoor is dat deze industrie voor veel werkgelegenheid zorgt. Dat is zeer welkom in Ethiopië, waar net als in veel andere Afrikaanse landen een grote werkloosheid heerst.

De regering realiseerde zich dat een productie-grootte van enkele honderden hectares productie noodzakelijk is om een bloemenland van betekenis te kunnen worden. Dat is namelijk de kritische grootte die nodig is om interessant te zijn voor toeleveranciers en voor luchtvaartmaatschappijen om bloemen op te pikken. Als die er eenmaal zijn, zal de groei zich min of meer vanzelf doorzetten.

In totaal beslaat het terrein van Sher 300 ha.

Het bedrijf van Sher ligt pal aan het Ziway-meer en op een afstand van 165 km van de hoofdstad Addis Abeba, waar ook het vliegveld ligt.

Dat is de algemene stelregel bij exportlanden, met weer Kenia als voorbeeld.

Stellen van voorwaarden

Gezien de uitnodiging om naar Ethiopië te komen, kon Sher een aantal voorwaarden aan de regering stellen. Een daarvan was hulp bij het zoeken naar een geschikt stuk grond. Uiteindelijk werd dat een oude staatsboerderij van 1.000 ha groot. Sher pacht daar nu 300 ha van. Het land kan niet gekocht worden; land kopen is sowieso niet mogelijk in Ethiopië.

Het bedrijf grenst aan de ene kant aan het Ziway-meer, dat met een oppervlakte van 450 km² meer dan voldoende irrigatiewater kan leveren. Aan de andere kant ligt de stad Ziway, met circa 70.000 inwoners. Daar moeten de duizenden werknemers gevonden

worden. Dat lukt goed, dankzij de grote werkloosheid. „Als we een paar nieuwe werknemers zoeken, komen er vaak honderden mensen hiernaartoe”, zegt Barnhoorn.

Sher maakt bijna alleen gebruik van Ethiopische werkkrachten. De enige buitenlandse krachten op het bedrijf, naast de Barnhoorns zelf, zijn twee Kenianen. Volgens Peter Barnhoorn gaat dat goed, want het zijn uiterst gedreven werkers.

Omdat de stad Ziway op loopafstand van de kwekerij ligt, gaat Sher niet zelf huizen bij de kwekerij te bouwen. Wel zijn er plannen voor scholen en medische voorzieningen in de stad. Daar wil Sher mee beginnen als de kwekerij wat meer gestalte heeft gekregen. ■

Dagelijks werken zo'n 1.300 mensen in de bouw. Hier worden funderingen gelegd.

Iets grotere knop dan in Kenia

Dat Ethiopië wat de rozen betreft het Ecuador van Afrika kan worden, gelooft Barnhoorn niet. „Om grote knoppen te krijgen moet je hoog in de bergen zitten, maar daar is het erg vochtig. Te vochtig in mijn ogen om een goede kwaliteit roos te produceren.” Daarom heeft hij gekozen voor een hoogte van 1.600 m. Daar verwacht Barnhoorn een iets grotere knop te kunnen produceren dan rond het meer van Naivasha in Kenia. Maar hoewel ze iets groter van knop zijn, komen er dus meer exemplaren in hetzelfde segment - middelgrootbloemige rozen - op de markt. Bovendien groeit ook de productie in Kenia snel. Voor Barnhoorn is dat geen reden tot zorg. „Bedrijven die efficiënt kunnen produceren en bovendien een kwalitatief goed product weten te produceren, zullen overblijven.”

Volledig ingerichte bedrijven

De bedrijven die Sher verhuurt, zijn volledig ingericht. Dat wil zeggen: met voorzieningen voor productie, zoals irrigatie, pakhal, koelcel en kantoor. De rozen zijn bij aanvang van de huur geplant en klaar om direct te snijden. De rozen worden door Sher zelf in Ethiopië vermeerderd. Andere voorzieningen die Sher kan leveren, zijn bijvoorbeeld de centrale inkoop van producten (als kunstmest, bestrijdingsmiddelen en verpakkingen) en het vervoer naar het vliegveld. En bij eventuele problemen met luchtvracht zal Sher assisteren om de producten toch in Europa te krijgen.

Samenvatting

Sher werkt volop aan het bloemenproject in Ethiopië dat moet uitgroeien tot 300 ha. Sinds juni van dit jaar worden de kassen gebouwd, met een snelheid van maar liefst 1 ha per week. Sher gaat daar niet zelf in telen, maar verhuurt de volledig ingerichte kassen. Vooral Nederlandse rozentelers hebben belangstelling.